

Regionálne Trampské Združenie - Pezinok

Malokarpatský občasník

ročník 8

2/2016

Veterán na Blatine

Jarná brigáda na Korlátke. V sobotu 23.4. 2016 sa na potlachovej lúke pod Korlátkou zišlo 35 kamarátov z trnavských a bratislavských trampských osád a samotárov. Pridali sa k nim aj kamaráti z Pezinka a Modry, aby sobotu využili na skrášenie tohto pekného kúta Malých Karpát. Cieľom brigády bolo vyrezanie náletov, ktoré zarastali lúku, čím ju opticky aj v skutočnosti zmenšovali. Pomocou krovinorezov sme kosili prerastené buriny, hrabali lístie a v neposlednom rade sme vyzbierali do plastových vriec odpadky, ktoré tu po svojej činnosti zanechali návštevníci hradu, turisti a možno aj „tiež trampí“. Pracovalo sa od 9. hodiny asi do 14. a hoci boli avizované prehánky, počasie nám vydržalo. Tak sme aj na konci brigády

mohli byť s množstvom aj kvalitou práce spokojní. Cez obedňajšiu prestávku podávala Froschka vynikajúcu fazuľovicu s údeným a o pívko sa postarali kamaráti Šampón a Šoko. Všetkým nám to dobre padlo. Hoci sme si pri plánovaní tejto akcie nerobili nijaké ilúzie ohľadom účasti, boli sme milo prekvapení, že sa nás zišiel taký počet, čo v minulosti nebývalo, Preto na záver treba poďakovať všetkým, ktorí pomohli dobrej veci. Zúčastnili sa kamaráti z bratislavských osád Čierny jastrab, Yukon, zálesák Artur z Modry s priateľmi z Pezinka, trnavské osady Jicarilla, Túlaví

psi, Štvanci, Bieli supi, Topsona, Gepard, Stratená stopa, Krochne, samotári Bocho, Froschka, Strapec, Marek, Bublina ...

Bublina

Karpatské horstvá časť druhá, tretie pokračovanie.

Medzičasom ako sme rástli, už sme sa venovali na dlhšie obdobie hlavne poznávaniu dunajských lesov, čo sme mali takmer za ulicou (Miletička, Feribská) cez Brenner a pole k Malému a Veľkému Dunaju. O tom sa však píše v prvej časti. Napriek tomu sme ojedinele vyrážali do Karpát a postupne aj sporadicky na Devínsku Kobylu na známy flek Koldorfčanov (Karlova Ves), Dúbravčanov, Novovesčanov z Devínskej a Devínčanov, teda na Biele skaly (alebo hovorovo Bílé skály – akoby z tej rovnomennej trampskej piesne). Najprv sme sa však ako cca 12 - 13 roční v 56. roku piati holobriadkovia pokúsili samostatne zahrať na starších a objaviť toľko krát ústne opisované staré čundrácke fleky, ako napr. Savanu či Granadu. Tak sme v jednu peknú sobotu, po škole a obede, vyrazili len tak na blint, síce informovaní od čundrákov „vzdelanejších“, ale predsa len do neznáma. Vyzbrojení mapami (staré nemecké), kompasom, gitarou, mandolínou, kotlíkom, samozrejme kudlami rôzneho kalibru za opaskom, sekerkami rôznej veľkosti v batohu a dvomi celtami skrútenými aj s dekami okolo tel'aciny ako bandalír cisárskych pešiakov z 1. svetovej. No, to by hádam aj dnes, paradoxne po 40-tich

rokoch „uzavretej slobody“ a 25-tich „voľnej“, bolo ako vylievat' barely oleja do ohňa. A to práve prebiehala maďarská „kontrarevolúcia“, krvavo potlačená ruskými tankami (ako i u nás o 12 rokov neskôr). Takže tá malá banda v zložení spolužiakov (Miro, Helmut, Janko, Váňa a Jurišič) sa takto ovešaná pohla tradičnou Šinvégskou (Šinvég - šína, koľaj; veg - cesta) (alebo ľudovo Šönvég - Pekná cesta) cestou hore do lesov „divokej prírody“. Míňali sme Jurkovičovu horáreň nad Krasňanmi a niektorým, čo kedysi za detstva chodili na mariánske púte, bola akosi povedomá. Pre istotu sa však vždy oplatilo osviežiť na ďalší pochod. Do kulačov sme si tú vodu nemohli nabrat', lebo sme ich mali naplnené vínom z domu a rávalo sa aj s tým, že v horských potokoch je vody dosť. Minuli sme aj druhý orientačný bod, čo bol od dávna vojenský muničák (sklad) s výhražnými tabuľami. Ďalej kamenistá cesta (dávnejšie, teraz už asfaltovaná) pokračovala na severozápad a na západ. Podľa mapy sme mali ísť na Marianku a pred tým odbočiť buď doprava na Granadu alebo doľava hore, cez Malinský vrch na Stánisko - Savanu. Aspoň podľa náčrtkov. Lenže tam sme mali nakreslený jeden samostatný strom, ako tretí orientačný bod a takých stromov bolo po ceste viac. Takže sme zamachrovali že: „Tamten!“ a od neho sme pokračovali doľava hore svahom až na nejaký kopec, kde sa povedľa lesa tiahla krásna väčšia lúka zarastená vyše metrovou divou trávou. Tam nastala zvada, keďže savanácka lúka je vraj kosená, no a aby ostala každému jeho pravda, tak sme sa tam hneď aj zhodli, že to necháme až na zajtra. Táborisko bolo čoskoro hotové a bolo jasné, že tu pred nami „nikto, nikdy“ nebol. Dreva a kameňa na ohnisko tam bolo neúrekom, takže z tých dvoch kosoštvorcových cielt sa spravil ihlan na cigánky a do neho sa na spodok natrhala tá slamková (guľaté stebľa) tráva a chcelo sa pokračovať varením päťlitrového čaju. Ale nemohlo, lebo posledný, skoro suchý potôčik sme zanechali už dávno pred výstupom na túto poondiatu „Novú savanu“, ako nás to vtedy napadlo pomenovať. Aby sme však neostali úplne v hanbe, tak sme sa štyria rozhodli pokračovať v hľadaní tej pravej Savany. Jedného sme nechali strážiť stan s vecami (asi to bol najmenší z nás - Miro, ktorému sme nechali všetko víno). Vzali sme aj kotol na vodu (neboli umelé fľaše), ale nechali sme ho zamaskovaný niekde dole z druhej strany toho kopca, kde na šťastie tiekol potok. Až neskôr sme zistili, že to bola Vydrica a veruže sme sa z nej napili do sýta. Pokračovali sme nejakou cestičkou, možno aj značkovanou, do nejakého kopca oproti tomu „nášmu“ a až po dlhšom šľapaní sme vyšli z lesa na otvorené priestranstvo na konci s peknou dedinkou. Tak sme si švihli v miernom klesaní, aby sme chytili nejaký otvorený obchod alebo hostinec, lebo ten „Oskar“ už povážlivo klesal k obzoru. No nejakú krčmu sme aj našli, ale nevyzeralo to tam moc dobre, tak sme sa neisto spýtali krčmára, kde to sme, lebo na Mariatal to vôbec nevyzeralo. On nám na to, že do Marianky je to len kúsok po ceste, čo mávol rukou nevedno kam, ale čuduj sa svete, dal nám aj pivo, niečo pri tom hundrajúc, že aby sme sa pohli, lebo už nemáme do zmrákania moc času. Tak sme aj rýchlo dopili a trielili odtiaľ čo najrýchlejšie spreď zrakmi okúňajúcich sa štamgastov, ale nie odporúčaným smerom, ale naspäť na náš nečakaný nový flek, suchý ozaj ako savana. Pravda, akonáhle sme vkročili do hustého lesa, akoby zhaslo. Ešte sme sa na chvíľku rozkukali, ale neskôr sme išli len podľa citu na tej tvrdej lesnej cestičke a malú, tenkú jednošúľcovku (baterku) sme ani nerozsvecovali keď sme ozaj nemuseli, lebo len mýlila tých zadných. Vlastne sme išli naslepo, podľa zvukov predošlého chodca a nájdenými palicami sme si chránili tvár, aby sme si nevypichli oči na blízkych konároch a haluziach (ale tiež, aby sme nevyfasovali nejakú po hlave od nejakého neželaného protiídúceho dobráka). Po dlhšom hľadaní baterkou, sa aj ten kotlík našiel a „plný“ sa doniesol hore po našej novej, už „známej“ cestičke a za zvukov nejakého krochkania z tmy povyššie potoka, čo sme brali „len“ ako urýchľovač. Čo sme si vypočuli oplzlých nadávok od nášho najmenšieho hlídača Mirečka, sa tu na malom priestore neoplatí ani začať. Ale toho vínečka nám unaveným ešte na dorazenie tej krásnej letnej noci napriek všetkému, čo si tam v

strachu vytrpel, nechal. Tak sme po polnoci zaľahli do toho malého stanu „jeden vedľa na druhom“ a tvrdo zaspali až do neskorého rána, pravda, až na Mirka, ktorý mal už predspatú noc a ešte nám aj navaril tmavý ruský čaj aj s patričným budičkom. Iné čaje vlastne ani neboli, len tie sypané z plechovej krabičky (prípadne vážené), alebo čaje drahšie; indické, čínske, či cejlónske. Ako skoro vždy, sa na raňajky omastil chlieb s cibuľou, lebo v noci sa narýchlo zjedli opekané špekáčky s horčicou. Medzi tým sme z vrchu uvideli dolu pri ceste malú budovu, čo mal byť ten posledný orientačný bod v našich čudných mapových nákresoch, teda malý „muničák“, čo bola vlastne ubytovňa vysunutého strážneho oddielu (jednotky) tých utajených skladov, vedľa ktorého sme mali včera vyjsť na mariatsku cestu. Už sme sa tým netrápili a zbehli sme po vodu už aj do prázdnych kulačov. K nedeľnému obedu sa totiž chystal tradičný slepý guláš, t.j. všetko, čo ostalo zo včerajška, teda zbytky nasekaných špekáčikov, burštov, bratislavskej safaládky, cesnačky a podobne. K tomu sa predvarili (rozvarili na zahustenie) krumpke a zasypalo sa to korením všetkého druhu, počnúc mletým čiernym, sladkou a štipľavou paprikou, majoránkou, kmínom, a nesmela chýbať cibuľa, cesnak a narezkaná slaninka (kto chcel, mohol si dodatočne prisoliť!). S hrubými krajcami chleba to bolo povinnými vodnými zápitkami asi tak za hodinu spucované. Po poobedňajšej sieste sa to všetko na spiatočnej ceste domov v bruchu ešte vytriaslo a už sme sa tešili domov, na domácu nedeľnú večeru, (lebo obed sme vraj už mali) a „najmä“ na pondelňajšie učivo s domácimi úlohami. Moc sme sa týmito zážitkami dlho nechválili, a keď, tak s poriadnou dávkou všakovakých výmyslov.

Ďalším pokusom o preniknutie do našich blízkych, zalesnených kopcov boli neskôr čundre zmiešaných skupín chlapcov z okolia ulíc s rýdzo slovenskými menami ako Trenčianska, Liptovská, Šarišská, Hontianska, Zvolenská, Turčianska, Novohradská, Oravská, Tekovská, Gemerská a Miletičova s Prievozskou. Vtedy boli všetky diskusie a aktivity páchané v miestnych kultúrnych zariadeniach (osvetové besedy len začínali) ako bol napr. hostinec „U Talacku“- (Talackovej), teda oficiálne Liptov. Bol klasicky zariadený na výčapnú miestnosť, jedálenskú časť a herňu s tradičným biliardom, gulečníkom a čalúnenými koženými boxmi pre hráčov mariášu, šnapsa (aj viedenského), preferancu, oka, a pod. s neodmysliteľným žolíkom či kanastou. Známy bol aj ako „Pod orechmi“, len niektorí poloslepí, občasní návštevníci si tie bohato rodiace stromy mýlili s gaštanmi, ba i s lipami, hoci tam ku koncu leta padali aj do krígl'ov (aj na hlavu) vylúpnuté, ale aj zelené orechy. Vrabčince padali po celý rok, lebo tá poschodová budova bola obrastená hustým, stálo zeleným brečtanom, kde tí drzáni vo veľkom prebývali. Podobné príjemné posedy v chládku boli aj „u Horváta“ na konci Novohradskej, ale oficiálne sa tak nevolal, lebo bol po 48. roku za „Klema“ zarizovaný ako všetky pohostinstvá a zadarmo vsunutý do RaJ - a (Reštaurácie a jedálne). Neskôr z toho spravili espresso „FATRA“, ale predtým tam rástlo z mohutných koreňov viniča známeho ako samorodák - sladké hrozno. To sa ťahalo na napnutých drôtoch nad celou pred záhradou (všetky krčmy mali vtedy automaticky záhradu) a tými hustými širokými listami vytvárali v lete taký tieň, že vo vnútri tej klenby bolo najmenej o 5 - 6 stupňov chladnejšie. Stávalo sa, že pri veľkých horúčavách odchádzajúci starí štangasti (ale aj mladí) dostali za bránkou taký tepelný šok (facku), že sa na päte otočili a vrátili sa naspäť, možno až do podvečera, kým to vonku nevychladlo. Neskôr vedľa Kalmárových dvorov zriadený bufet „Orava“, zapasovaný do novostavby, už s normálnou hospodou a bez záhradky nemal veľa spoločného. Sotva nahradil na rohu Miletičky s Prievozskou dávno zbúraný starý tradičný aj furmanský hostinec „U Ambru“ na konci mesta, lebo ďalej už nič nebolo, len o pár kilometrov Feriba, odkiaľ tí bratislavskí furmani a povozníci pochádzali (boli aj z Petržalky a pod.) a mali tam povinné napájadlo (aj pre kone). Centrálnu krčmu však všetci mali „U Koňa“, čo bolo na konci Mlynských nív a začiatku Dunajskej ulice na rohu (dnešný Koníček), oproti štreke na

železničnú Malú stanicu a Uhoľnými skladmi (aj s palivovým drevom). Stačilo sa vo výčape rozhliaďnúť po nejakom (aj chrápajúcom) kočišovi, čo nebolo ťažké rozoznať ich ošľahané tváre a podľa biča po ruke od iných montérkových robošov a začiernených uhliarov, ktorí na objednávku ponosili uhlie vo vlastných plechových putniach ľudom do pivníc. Vtedy sa mestá vykurovali tradične na pevné palivo a plyn sa len začal postupne zavádzať (čo trvalo pár rokov). Lenže tú vykládku si zdravá „chudoba“ robila sama, tak sme sa voľačo (20-30 metrákov) lopatami nahádzali a nanosili aj dreva, čo sa na klade rúbalo a všetko sa vláčilo do pivníc a neskôr, denno-denne nosilo hore na tretie poschodie a cez jeden suterén. Do tej veľkej pivnice sa na jeseň muselo naládovať ešte niekoľko metrákov zemiakov a vyplniť medzilátkový priestor kartónom (šperplatňou), aby sa to všetko nevysypávalo von na chodbu, alebo susedovi, a aby sa aj spevnené dvere mohli zavrieť. Na vtedajšie, 50. roky normálny komfort. Takže až po takýchto bežných domácich prácach, keď už bolo na sobotu a nedeľu do bytu donesené kurivo sme si mohli nárokovať na tie čundre a baliť odhadovaný proviant za asistencie mám, aby nič podstatné nechýbalo, a aby sme náhodou neschudli. Na smäd sme fasovali čaj, cukor a šumienky. Pravdaže po ceste sme doplňovali aj nejaké iné fľaškové pitivo do žebradla (príručný chlebník) a vydali sa na niektorú stanicu na vlak do Svätého Jura (neskôr Jur pri Bratislave a potom zas po starom). Dalo sa ísť z Hlavnej stanice aj z Malej, alebo z Filiálky za dnes už bývalým pivovarom Štein, zo staníc Slovany, prípadne Dynamitky (Dimitrovky), či stanice Vinohrady. Bolo to za pár halierov (do koruny) a cesta cez Raču do Jura trvala veľmi krátko. Napriek tomu sme sa tade radi vozili, lebo z odľahlejšej železničnej trate od hôr bolo vidieť cez obloky tú krásnu panorámu začiatku Malých Karpát. Nevadilo ani tých pár iskier, čo nám do očí nafúkal vietor z toho čierneho kúdelu dymu valiaceho sa z komína starého parného rušňa. Neskôr sa priebežne vystriedali za motorové dýzlaky a elektrické lokomotívy, ale to už nebol ten správny smrádeček. Vlastne sme už museli vystupovať a prejsť okolo železničnej budovy, ktorá sa nehonosila žiadnou pohostinnosťou. Muselo sa ísť kúsok naspäť až skoro k malej Mariánskej kaplnke, hrdo sa týčiacej na malom svahu, či brala do štátnej cesty na Bratislavu. Pred tým sa už naša cestička prepletala pomedzi vinohrady, až stúpala nad nimi k podlesiu a ďalej stále strmšie do lesa nie veľmi ušľachtilého výzoru ani vzrastu. Prevládala dáka nesúrodá dubina a hrabina s agáčinou. Potvrdilo sa naše tušenie, že tieto okolité lesy boli hlavnou zásobárňou vinohradníckych štekov, teda podperných palíc pre každý koreň viniča. To ešte žiadne naťahovanie na drôty medzi betónovými stĺpkami nebolo, alebo pokusne začínalo aj prijímalo s nie veľkým nadšením podružstevnených bývalých starých vlastníkov. Dnes sa už tie raz zmodernizované vinohrady všeobecne pomaly rovno likvidujú a parcely sa pekne rozpredávajú na výstavbu víl, chát a činžových domov. My sme dorazili na ten - pre nás nový flek „Hrom“ v očakávaní hustejšieho zalesnenia okolia, prípadne i s malou trávnatou lúkou, lebo pred nami ho našli trochu starší chalani a zbytok tej zmiešanej, ale dosť početnej (z toľkých ulíc) skupiny sa do takej voľnej objaviteľskej činnosti nedá nikdy moc prosieť. Miest na stanovanie bolo dosť, veď les nebol hustý, ale horšie to bolo s vodou. Z toho hrebeňa sa muselo zísť dolu do údolného potoka s malým prietokom (bolo leto) a vodu vynášať hore vo všetkých nádobách, čo kto mal. Keby chodili všetci, tak to by sa nič iné nerobilo. Tu je tá „skúsenosť“ stanovať na kopci! Chodili teda vždy iní dobrovoľníci po dvoch, ale ani ostatní sa nenudili. Dreva nikdy nie je dosť a pre 10-15 členov takmer „chlapov“ treba aspoň jedného dobrého kuchára a druhého horšieho (dvaja múdri sa nedohodnú) na pucovanie (všetkého) a správne udržiavanie ohňa. Donáška dreva je povinná a začína už príchodom na flek (už aj po ceste). Stanovanie si každý dohodne s partnermi, alebo sa v lete leží pod širákom za predpokladu, že nezaprší. Podstielka sa nanosila zo suchého lístia, lebo tráva tam nebola. Chodilo sa aj na hríby, ale na to boli schválení „odborníci“ a ostatní sa rozliezli po okolí len tak, na jeho skúmanie a vedomiu, kde

sa vlastne nachádzame. Aj keď toto rozmanité zoskupenie účastníkov nemalo ešte vlastnú tramskú osadu, predsa len uznávalo za akéhosi vedúceho (šerifa) Firiho Senka, alebo Jula Edlingera, či Bora, a už vtedy sa tam motalo veľa budúcich osadníkov Jicrillákov, ale vôbec ešte o tom netušili. Na „Hrome“ sa večer vyhrávalo na gitarách a vlastne si každý, kto vedel, skúšal svoju hru (aj na nervy) a sprevádzaný ostatnými už s nedávno vymutovanými hlasmi cibrili svoje mozgové závitky textami vtedy obľúbenými tramskými piesňami, ale aj aktuálnymi šlágrami tej doby. Triumfovali: Jede cowboy širou stepí ... , Ascalona, Bílé skály, Rikatado... aj desiatky ďalších evergreenov z našich a rakúskych rozhlasových vysielaní. Vtedy bolo veľa piesní bohato kolorovaných takzvaným „jorlovaním“ nie len tiroláckych, ale aj našich tramských. Tento trend však ovládali len naozaj zdatní speváci s vrodeným hudobným nadaním, so skorými detskými hudobnými školami a kurzami, ale toto neplatilo všeobecne. Na tento flek sa chodilo sporadicky asi dva roky, niekedy na spiatočnej ceste sme sa zastavili aj v nejakej krčme či vinárni, ale vtedy tam nepanovala práve najpriaznivejšia atmosféra pre nejakých mestských „čundrov“ a po menších, nie práve prívetivých skúsenostiach sme sa radšej pohli na „osobák“. Dalo sa ísť aj po vlastných do Rače cez Vajnorskú dolinu, alebo po štátnej ceste pod račianskymi vinohradmi (od hôr až po cestu, ešte tam boli). Na „Hrom“ sme si spomenuli až neskôr, v 1966 - om, po katastrofickom náraze bulharského lietadla do vrchu Sakrakopec (následne sa v troskách prevrátilo tesne za vrchol), keď sme zistili, že ten flek bol len nie veľmi ďaleko od toho nešťastného miesta, vlastne len súběžne vyššie po hrebeni cez Vajnorskú dolinu. Dlhو prebiehali vyšetrovania príčin havárie na medzištátnych úrovniach, ale nikto z druhej strany si nechcel priznať fakt, že vtedy pilot dostal z veže striktný príkaz letieť doprava na východ, oblúkom nabráť výšku, a až následne preletieť Karpaty severozápadne na Prahu a ďalej. Horár Kocmunda (bol zo Svätého Jura - nie z Rače) tam bol prvý, ale nevedno, či si uvedomil smer toho letu. Podľa nás, čo sme sa tam boli pozrieť, bolo lietadlo nevedomky nasmerované skoro práve nad jeho horáreň, pravda nebyť toho prekliateho kopca, ktorý za to (pravdaže) vôbec nemohol.

Prešiel zas nejaký rôčik a znovu sme pocítili potrebu vrátiť sa do karpatských vrchov a lesov, ktoré denno-denne vidíme z mesta a hľadáme na ne neustále aj z dolných lužných dunajských lesov. Už len tento samotný pohľad vždy evokoval a podnecoval k ráznejšiemu kroku prelomiť tú zaužívanú, miestami až ospalú letargiu a vyraziť do inej scenérie prírody. Tak sa rozhodlo, že pôjdeme do tých kopcov stoj, čo stoj! Už tu sa ukázali prvé skúsenosti s neochotou niektorých tlčhubov, bijúcich sa doteraz do úzkych pŕs za tramské ideály, lesné múdrosti a ďalšie „teórie“ o súžití s prírodou a riečnym tokom. Veď neskoršie veľa z nich aj odložilo teľaciny, uesky a kotlíky na klinec úplne. V lepšom prípade sa z nich stali celkom dobrí rybári, športovci a pod.. Všeobecne však panoval názor, že sa im jednoducho nechcelo do vrchov šľapať, čo sa aj samo potvrdilo, keď sa s prvými zárobkami začali objavovať aj prvé motorky, či dokonca autá a niektorí (nie všetci) skutočne akoby ožili a pokračovali motorizovaní, ako by sa ani nič nestalo. Tak sa aj stalo, že z tejto zmesky „pravých“ čundrákov sa vyčlenila ešte „pravejšia“ tramská skupina a vyrazila do Račištorfu na skusy za poznaním tej ozaj pravej panenskej horskej prírody, čo sa tu len tak ľahostajne prevaľovala nad našimi hlavami a bydliskami. To už bola kvôli krasňanskej výstavbe napumpovaných (deckami) bytoviek pre mladé rodiny, predĺžená električková trať z Dynamitky do Rače na obratisko pod neďalekou viechou a nad tamojším cintorínom, oproti dolnej krčmy „Peklo“. S naštudovanými vedomosťami z máp a opisov cesty do rôznych oblastí tramskej migrácie v minulosti, ale aj prítomnosti, sme sa z konečnej elín (električiek) pustili hore Račou vedľa viechy a kina na námestie s pamätníkom zdobeným hviezdou, okolo ktorého sa predtým otáčal autobus do mesta. Tu, na rohu stála (aj stojí) stará račianska „horná“ krčma u Mesároša, kde viedla cesta (už značkovaná) do hôr, ale čo čert nechcel, cestu nám zahatali asi nejakí domáci

výrastkovia v sobotu popoludní, celkom paradoxne mestsky oblečení, ale aj s parádnu náladou. Netušiac, čo títo postarší mládenci oslavovali, prejsť okolo nich sa stalo nemožným a z ich naturalizovanej slovnej zásoby sa dalo vypočítať len jedno, že totižto tade cez nich, dokonca vraj do ich lesov, neprejdeme. Takže toto bol vtedy taký úžasný zážitok z prvého výšľapu (cca z rokov 1958 - 59) do „cudzích“ hôr aj s nefalšovaným uvítacím výborom na privítanie. Samozrejme sme cúvli, a bez nejakých väčších potyčiek odišli dolu na elinu a po pár zastávkach naspäť sme čunder absolvovali po známej trase Peknou cestou a úplne inde, ako sa pôvodne naplánovalo. Na veľa rokov (desaťročí) sme potom Raču pojali skoro ako za vlastnú a roky vyhrávali „U troch zajacov“ (aj inde), čo bol pôvodný názov starého pohostinstva s vchodom na rohu ešte pred zoštátnením, v reštitúciách po roku 1989 vráteného pôvodným majiteľom. Tých chlapov, čo tak vlastenecky bránili „bránu do hôr“ sme už nikdy nezazreli, alebo nespoznali (ani v prípadnom maskáčovom prestrojení). Račištrof sa totiž považoval za baštu trampov - čundrákov ešte z prvých republík a aj výpadovkou pre bratislavských trampov do hôr. Hoci Bratislava bola vinárenská veľmoc, sem sa chodilo na to „pravé račanské“ a na slávnú červenú frankovku. Takže aj bez reklamy to tu bublalo (burčiak) cez rôzne hody, hodky a vinobrania a žilo v zmiešanine národností celých generácií našich „koštérov“. Neskôr sa takýmto centrom bujarého rozvoja trampingu stala Ivanka pri Dunaji (Malom) s jej nespočetnými osadami: napr. Anakonda, Zlatá Kaledónia atď. a s priam umelecky vypracovanými totemami sústredenými napr. na fleku u Rusa, (čo bolo miesto za bývalým majerom za Ivankou) v nebývalom počte. Pravdou je, že mali z tradičnej TO. Zelená sedma a z iných starších osád čo čerpať. Voľakedy nebývalo zvykom, aby nejaká malá osada, prípadne jednotlivci dostali pozvánku na potlach od staršej (alebo starej) len tak, bez známosti. Bola by to výnimočná pocta, môcť sa zúčastniť takejto udalosti. Avšak stávalo sa, že niektorých z nás zobrali pod ochranné krídla staršie osoby, alebo osady a ako pozývajúci zodpovedali za naše chovanie na takom vážnom podujatí. Hlavne stačilo, aby tam viac počúvali a držali hubu, keď sa vás nikto na nič nepýta. Takto sme sa niektorí „dunajáci“ dostali na potlach v roku 1959 na Cementárke, čo bola chata Stupavských cementární v lesnej časti borinských Košarísk. Usporiadala ho bratislavská TO. Desperádo so šerifom Trapérom - Vilom Windischom na vyrovnanom pláci pred chatou a pre nás to bol úžasný zážitok. Išli sme tam vďaka ústnemu pozvaniu bratov Nalívačovcov a to vlakom do Svätého Jura cez Neštich, čo je malá osada bývalého služobníctva pod ruinami hradu grófov Pálffyovcov nad Jurom. Táto cesta je prudšia do kopcov ako cesta z Rače, ale o to kratšia a vlastne hore sa už obe na hrebeňovke spájajú, pokiaľ trampí nevyužívajú množstvo vlastných skratiek, takže sa nespoja, ale dôjdu do cieľa aj tak. Neskôr sa tá rovná plocha pred chatou využívala na športové hry: volejbal, nohejbal a futbal.

Pri takomto pendlovaní medzi Dunajom a Karpatmi sa dalo očakávať, že sa nutne musí niečo stať, čo nám zmení celú koexistenciu z doterajšieho jednoduchého čundrovania na blízke lužné lesy a konečne prehodnotíme svoj postoj k riadnemu chápaniu samotného trampingu, ktorý okolo nás už vtedy bujnel v nebývalom rozsahu pribúdajúcimi trampskými osadami v bratislavských nových štvrtiach, či v blízkych, postupne k mestu pričlenených dedinách. Celkom určite to treba pripísať aj veľkému generačnému rozmachu - vojnových a povojnových detičiek, ale hlavne húževnatosti ich tvorcov. Takže sa tu môžeme stretnúť s klasickým príkladom správneho výchovného prístupu napr. o pätnásť rokov staršieho brata k mladšiemu. Iste to nie je ojedinelý prípad. Skôr sa zblížia súrodenci menšieho vekového rozdielu (1-3 roky a viac) bratov (výnimočne sestier), ale u nás sa to tak ozaj stalo. Čárli zo starej TO. Eldorádo raz navrhol mladému bratovi Tonovi spoločný čunder niekde do račianskych lesov, a to celkom neviazane. Aj takéto veci sa stávali, keď napr. starší brat

(bratia) chcel ísť na vander, musel si zobrať na starosť aj mladšieho brata pod rodičovskou „hrozbou“ žiadneho čundru, alebo sa výnimočne stávalo, že už zadané dievča si muselo zobrať brata (sestru) a niekedy aj brat niekoľkých mladších bratov, či sestru atď. To, aby bol doma pokoj a všetko na „svätom porádku“, a to bez rozdielu váh a kategórií (pohlaví). Podobne spomína aj náš kanadský Apač, kedysi známy z bratislavského Podhradia aj pod prezývkou Sepl, vo svojich nedávnych knihách Zuckerman dl mojej mladosti a Dunajské brehy, v ktorých krásne opisuje aj romantické zážitky a príbehy na dunajskom ostrovčeku Lenoráj (D - km 1853-4) a zatopenom ostrove Kormorán (D - km 1856) spolu s deťmi vodákov - trampov: Bezdekovcov, Gregorovcov, Blaškovcov atď. Nezabudnime ani na suchozemských trampov chodiacich do lesov s celým potomstvom, napr. Japonca, s tým jeho povestným kredencom na chrbte, či Papagája (zabávača) a mnoho ďalších rodín a súrodencov (Barbusovcov - Pišta a Šaňo, Pírovcov, Mesárošovcov atď.). Samozrejme Tono tiež nebol v horách prvý raz a s Čarlím potom prešli niekoľko pekných miest na táborenie, na ktoré nás neskôr ako nádejnú osadu doviedol. Bola to v prvom rade pekná lúka „Muflón“, ktorá bola pomenovaná týmito našimi „objaviteľmi“ okamžite, ako tam zazreli pod okolitým lesom a na zelenej tráve vegetovať statného muflóna - barana s dobre už zakrútenými rohmi. Toto pasentné meno tej lúky ostalo dodnes, i keď sa odvtedy veľa zmenilo. Len na malé upresnenie, (bez súradníc), nachádza sa mimo hrebeňovky a červenej značky vysoko nad Medenými Hámrami a trochu ďalej leží pre starších račianskych trampov dobre známa Sahara. Pod Muflónom vyviera bohatý, udržiavaný a neskôr aj krytý prameň, ktorého vody vedľa cesty tečú dolu k starému fleku STOB - Denisku a ďalej.

Táto žiaduca zmena aj ostatných z nás, zväčša dunajákov, sa tvorila medzi rokmi 1960 - 62 a výsledok sa dostavil už s prvými kontaktmi s našim starším susedom Ferom Jurovatom, okolo ktorého sa zoskupilo niekoľko chlapcov z Trenčianskej, Liptovskej, Miletičovej a niekoľkých priľahlých ulíc. Takže mimo samotného Franta (Bob), tam medzi prvými figurovali Tonco (neskôr Tony Tulák), Mirco (Dawson), Palco (Torty), Milan (Bača), Pišta (Čiby), Noro (Dlháň-Študák), ktorí nakoniec presvedčili aj Tonyho (Lovec), ktorý chodil s bratom Borisom za Šaňovu (Alfonz) 1. Mladú Ascalonu. Ako už vtedy mandolinista - samouk, sa im hodil aj do osadnej kapely ku gitaristovi Palcovi (absolvent hudobnej školy pre mladých na harmoniku), Mircovi, Milanovi a ďalším sporadicky začínajúcim muzikárom. Neskôr nás dával hudobne do lavy jednooký (1 sklenené) Puby Mokoš, s vyššími školami na akordeón, ale nechcel byť čundrákom. Takých, rôzne postihnutých z vojny a po fronte bolo v našom rajóne (určite aj v iných) viacero, ako napr. Eči Fehér s odtrhnutou nohou, ktorého bolo ťažko dobehnúť na jeho špeciálnom favorite na ľavú nohu. Pravú, rovnú - drevenú mal vyloženú dopredu na znehybnenom pravom pedále a mal s ním robotu aj tunajší závodný cyklista Laco Molnár. O prstoch a doďubaných ksichtoch od rozbušiek a pušného prachu ani nehovoriac. Takže postihnutých „detičiek“ ako vidno, bolo aj tu dosť, nielen potom v Kórei, Vietname atď... Tak sa teda budúca osada približovala k svojmu oficiálnemu založeniu, a flek Muflón sa stal akoby jej druhým domovom, hoci Franto s Toncom objavili aj ďalšie miesta v hustejšom poraste za Silnického prameňom, smerom na Švedáky (ďalšia tramská destinácia v hustej ihličine na zimné sahanovanie). Pomenovali ho Kanec, lebo Franto tam začul krochkanie a možno tam i videli stádo „čiernej“, lebo tam v tých brezinách bolo vždy vlhko z dažďov a snehu ako v mokradiach, takže to tam nemal moc rád, už aj kvôli komárom. Tým sa však nedá vyhnúť nikde, a keď sme s Toncom neďaleko objavili nádherný flek západne od Javorníka v starom smrekovom lese asi s poslednými ihličnanmi v širokom okolí, veľkosti cca 30 - 40 m a dospelosti zhruba 80 - 90 rokov, tak sme nezaváhali ani minútu a označili sme si tú lokalitu do pamäti na ďalšie dlhé roky pod názvom „Komár“. To však odbiehame od udalostí okolo „nášho“ Muflóna, tej nádhernej lúky, na ktorej stál osamotený obrovský buk,

tak rovne vzpriamený, že nám pripadal ako vzorový, teda ako má taký 80 - 100 ročný buk vyzerat'. Neskôr nás napadlo, že tá neďaleká lesná škôlka asi využívala jeho bukvice na vypestovanie sadeníc, ale tam pestovali aj mladé smreký a pod., takže sme sa to nedozvedeli ani od tých pár lesných robotníčok a robotníkov, čo sa tam sporadicky motali (robili aj inde cez týždeň). Pre istotu sme pod ním nestanovali, lebo kto vie? - čert nespí, a to sa vedelo, že hlavne samostatné, alebo vyčnievajúce stromy priťahujú blesky. Záhadou však bolo, ako tam mohol samostatne vyrásť bez ujmy na zdraví. Jediné vysvetlenie vychádzalo z dedukcií, že tam musel byť pôvodne súvislý les a po jeho vyrúbaní ho tam ponechali ako semenáča (určite nie na okrasu). Dokazovať to mohol aj jeho hladký kmeň (cca 10 - 15 m od zeme) s veľmi nenápadnými zarastenými stopami po bývalých bočných vetvách z jeho mladosti, ktoré v lese odumierajú, ale pri dostatočnom slnečnom svetle ostávajú pekne živé až k zemi. Nebolo na ňom vidno, že by boli tie vetvy odpílené. Netrvalo dlho, a asi po siedmych rokoch s jeho prítomnosťou (brali sme ho ako živý totem), ho v polovičke skolil blesk v našej neprítomnosti. O ostatné sa postaral lesák Veselý s drevorubačmi, ktorí ten zdravý zbytok spílili a vyťažili (peň mal priemer do 1 metra) z neho pár kubíkov dreva. Zalistenú plodnú korunu ponechali na mieste a vidno ju aj na fotke z roku 1967 na druhej strane obálky. Za pár rokov z jeho koreňového systému vyrástla taká bujná bučina, že v jej strede si mladí „pajštunáci a stupavané“ vytvorili flek, ohnisko a dokonca i nejakú budú a ostali v tej húštine „neviditeľní“. Po mnohých desaťročiach sme to tam vyčistili z dávno už opustenej, spráchnivenej budy a dovolili sme si tam traža osadníci osláviť šesťdesiatku, dokonca vedľa toho tiež už prestárleho pňa. Nahníly a vlhký ešte poslužil na sedenie, ba, niekto tam oň aj zakopol a zlomil si zápäsnú kostičku. A to bol aj posledný pozdrav od nášho totemového pňa, kedysi hrdo čnejúceho samotára nad Jicarillskou lúkou Muflón. Ten nezdolaný hlohový ker v popredí na fotke je tam možná po dnes a naše neskoršie nafukovačky ho moc neznášali. Neboli sme tam však jediní návštevníci. Dlhodobu tam pred nami chodievali nielen Čárli s manželkou Kavkou, ale aj ich priatelia, starší turisti (ale so zálesáckymi sklonmi - napr. zimné táborisko pod Okopancom), pán Karšaj a pán Rónaj, ako aj viacero turistov prechádzajúcich okolo, ktorí sa zastavili pri trampoch na kus reči, možno len zo zvedavosti. Osviežili sa pri spodnom prameni, neskôr asi pracovníkmi lesného závodu (budujú aj besiedky) nanovo zastrešenom, a po neznačkovanej ceste sa porúčali. My sme mali aj vyčistený horný prameň „Kopytník“ v húštinách na opačnej strane Muflóna, navštevovaný len divou, poväčšine raticovou zverinou a nami. On to bol vlastne taký mierne zaoblený kopec ako sud plný vody, a keď sa po ňom dobre duplo, tak to akoby aj zadunelo. Muflón bol dobrý flek hlavne v jarnom a jesennom období, keď nás tam stuhnutých skoro ráno zobúdza „Oskar“ svojimi teplými lúčmi. Totižto nie každý vlastnil riadny spací pytel a tie dekové, domáce boli skoro na nič. Až s prvými zárobkami sme si dovolili kúpu riadneho páperového spacáku v cene tretinového - štvrtinového mesačného zárobku v športovom obchode na Šteinerke, neďaleko bratislavského pivovaru, ktorý je dnes tiež už len v spomienkach. Za leto zo dvakrát lúku kosili poľovné združenia na seno do zimných krmelcov, tak sme tam nechceli zavádzať a uležiavať trávu a pred takým obdobím sme to vynechali. Aj tak to tam bolo príliš otvorené pre oči zvedavcov, takže sme začali stále viac navštevovať to nádherné miesto v chládku starých smrekov, romantickejšie spomínaných aj ako sosny (čo je borovica) - na novom táborisku „Komár“. Ináč na komáre sme boli „takmer imúnny“ z dunajských ramién, ale tu sa zdali byť väčšie a drzejšie. Toto miesto s pár hektármi a asi sto stromami bola vlastne už len taká oáza, snád' i zabudnutého kraja. Šliapalo sa tam po mäkkom, čistom vankúšovom koberci ihličia, rokmi nedotknutého ani zverou (nerástlo tam ani steblo trávy). Preto sa tam zaviedla novinka - chodiť po ňom bosí, alebo v donesených prezuvkách, aby sme tú 10 - 15 cm vrstvu rokmi napadaného ihličia neporušili. Nafukovačky tiež nemal každý a tam ani nechýbali. Ohnisko

bolo zámerne trochu väčšie ako aj donesené kamene, aby prskance iskier, ktoré sa priebežne hádzali naspäť do ohňa, neporušili toto celoplošné chránené podložie až po okraj ohniska. Oheň sa teda robil len na menšom, prostrednom pláci a samozrejme žiadne veľké táboráky, čo by nám zničili klenbu z korún vršatcov. Pod mohutné korene sa urobili nenápadné „špajzy“ na odkladanie nepoužitých zásob (konzerva, kompót, uhorky atď.) v uzavretom balení, ale tiež aj menšie náradie (sekery, kladivo, kliešte, pláty do píly, klince a pod.) a celé sa to zakrylo prírodnou mriežkou z haluzia a pôvodným materiálom z ihličia pekne dostratena upraveným. Isteže to po rokoch objavil nejaký zver na dvoch chodidlách, tak sa mu tam na nejaký čas kládlo rôzne hnilé jedlo a iné..., až ho to zunovalo. Z toho močariska smerom od „Kanca“, čo bola vlastne kolíska našich injekčných piskľavcov, sa použilo množstvo padlých briez (ináč hnili ako v rašelinisku) na sedačky a nízke podsady, ale do roka - dvoch sa drevo muselo vymieňať, lebo v tom vlhkom prostredí breza, ale aj iná drevina nevydrží dlho zdravá. Neubránili sme sa tam ani rôznym „návštevám“ Jurských poľovníkov, ktorí (ako aj mnohí v iných rajónoch) nemali pre trampov pochopenie a veľmi nepomohol ani „náš“ horár Kocmunda, sám Juran, s ktorým sme mali výborné vzťahy aj na tomto fleku, ktorý už však nebol račianskym chotárom. Priam neuveriteľne smiešna bola ich argumentácia o škodách, ktoré im vraj na zverine pôsobíme už i vlastnou prítomnosťou a hlukom. Tak to bol obrovský gól, keďže vedľa sotva 100 metrov od nás sa nachádzal kráter s priemerom zhruba 50 m na odpaľovanie prestarnutého (a kto vie akého ešte iného) výbušného materiálu z fabriky Závodu Juraja Dimitrova (Dimitrovky). Tá mimo hlavného produktu, teda dynamitu (do baní a kameňolomov) vyrábala množstvo rôznych herbicídov, „umelých hnojív“ a DDT aj pre ľudí (na blchy a ostatnú háveď) a zamorovala ovzdušie okolia Bratislavy jedovatým oxidom siričitým, uhoľnatým atď. . Absolútne nepochopiteľné však bolo, že to robili nie cez týždeň, ale práve v sobotu či v nedeľu (asi vo fuške?), ale mali aspoň takú slušnosť, že nás prišli upozorniť, aby sme sa mohli schovať za tie mohutné smreký alebo odísť. Nasledovala (niekoľkokrát do roka) taká detonácia nezisteného stupňa a Richterovej škály, že sa nám vyjavil obraz Apolky a Hirošimy dokopy. Zem sa tak zatriasla, že nám samovoľne nadskočili nohy, akoby do čardášu a vzápätí sa na okolie zosypala kamenná smršť skál rôzneho kalibru. Neskôr, po vyhlásení konca poplachu sme ich pozbierali na ohnisko atď. . Zverina, teda hlavne srnčia a zopár jelenej sa vrátila po týždňoch aj mesiacoch. Vieme to skoro presne, lebo neďaleké krmidla a soľany ostali nedotknuté. Aj to nemusela byť tá istá, čo tam mala trvalý pobyt a kašlala na nás, a to doslova, lebo srnčia blafčí na každého votrelca. Keďže vtedy boli ešte ochranári v tatkových ... , a každý si teda v lesoch (bez grófskych pandúrov) robil čo chcel, ale na niekom sa tá komančská mocipánska „vrchnosť“ musela vyvíšiť. Preto sme sa stali aj nepohodlnými svedkami lesného hospodárenia s drevom a zverou, dnešok s ministerskými imunitami a zelených ochranárov radšej ani nespomínajúc. Vrcholom drzosti našich známych nimródov boli obvinenia z pytliactva, nakoľko sme z recesie nosili všakovaké, rokmi zhnité a vysušené lebky srn a laní, porozhadzovaných po celom území lesov a lesoparkov, ktoré sme vešali na „naše“ stromy ako nepodarené memento do pozornosti ľudí. Zriedka sa našla aj netrofejová lebka s malými paročkami, nakoľko zaťažuje ako aj vnútornosti, (koža) a kopytka , chrbát „prchajúceho vyhladovalca“. Inokedy, (asi poučení) zas víťazoslávne vyhlásili ultimátum do večera, že sa tam nesmie stanovať. Tak sme zhodili stany, najedli sa, zaľahli do pootvorených spacákov (bolo teplo) a bez ohňa vyčkali ich návrat. S flintami pri boku a nejakým havkáčom sa rozčúlene vyhrážali privolaním príslušníkov VB (predchodcovia polície). Svetiac baterkou jedným proti druhým sme im dali veľmi jasnú a krátku odpoveď, že do rána sa na nich budeme tešiť a zajtra aj tak odchádzame, čo sme nakoniec pre všeobecné potešenie urobili a presťahovali sa vedľa, do borinsko - stupavského

chotára. Nepochybne takéto zážitky malo aj množstvo ostatných trampov v celom vtedajšom Československu.

Na „Komári“ nebola pitná voda, ak nepočítame tie brezové mokrade a špinavú dažďovú vodu na dne toho umelého krátera po dynamitových odpaloch, ktorý už nikto nikdy nezasypal. Tak sa nosila z Muflóna, alebo Silnického prameňa - dočasne za oných čias aj Prameňa SNP, čo bolo zdĺhavé a neefektívne, kým sme nezohnali impregnované, hruboplátenné vaky. To sme však už zo starých máp našli stopy ruín dávneho obydľia (či lesovne), tzv. „Myšakovej budy“ severne pod Malým Javorníkom, no a tam by predsa nemohli byť bez pitnej vody. Verte - neverte, tú studňu sme v húštinách našli obrastenú machom v tom zabudnutom kraji. S kameninovou strieškou sme ani nepohli, ale sprístupnili sme si ju medzi zárastom tak, aby nebola vidieť z neďalekej cestnej odbočky dolu na Sv. Jur, teda tak, ako to tam bolo nevedno koľko rokov (100?). Lenže aj po vyčistení samotného prameňa sme tej vode nedôverovali. Chýbalo nám tam vodné živočíšstvo, mlôčiky, salamandre, žaby a podobne. *Tony Lovec*

História a vznik trampských osád a trampských samotárov na Hornej Nitre.

pokračovanie kapitole „Tramping z iného kúta“ tento krát to bude o trampských osadách z Hornej Nitry

Prievidza: V našom meste sa tramping objavil pomerne neskoro. Prvé stopy sa objavujú v roku 1965-66 a to, keď sa na scéne objavilo zoskupenie Rudý gentleman, bohužiaľ nezachovala sa kronika a ani iné údaje o týchto trampochoch a tak to vie iba z ústnych informácií. Až v roku 1969 vznikli prvé TO. dnešného typu a to Rogers a Anita. Obidve pôsobia dodnes a aktívne sa podieľajú na trampskom živote v Prievidzi. Pomerne neskorý začiatok trampingu u nás, vyvážila jeho masovosť. V 70-tych rokoch ako huby po daždi vznikali osady a tak tramping v Prievidzi sa stal skutočným hnutím. Na počet obyvateľov mesta (vtedy asi 30 tis.) tu bolo bežne nevídané množstvo osád a teda aj trampov asi 700 – 800 ľudí. Nevie, či takéto koncentrácie mala obdoba v našej republike, ale my sme to tu zažili a prežívali v tých časoch skutočne „zlatú horúčku trampingu“. Nedá mi to, aby som nevymenoval názvy osád, aspoň tých na ktoré som si spomenul ja, alebo moji kamaráti: ROGERS, ANITA, KTO, NEVADA, VLAK, SINDY, SUPÍ PAZÚR, ÚSVIT, KLONDIKE, BUFFALO, JAVOR, MEDVEDÍ PAZÚR, OSAMELÝ JAZDEC, VLČÍ TESÁK, CASSIOPEE, TOTEM, MESCALERO, KRIVÁŇ, ROKLINA, ZÁTOKA, ČIERNY JAGUÁR, ČIERNÁ HVIEZDA, COLORÁDO, MALÉ VRANY, ČIERNY NETOPIER, LOVCI, TÁBOR, SONORA, VELRYBÁRSKA VÝPRAVA, HURÓN, LESNÝ POTOK, SEDIACI BÝK, GIBON, TOTEMY, MUSTANG, SIVÝ CONDOR, STRATENÁ RIEKA, SKOKAN, LIŠIACI, TULÁK, HVIEZDNE ÚDOLIE, OSAMELÝ JELEŇ, VEĽKÝ MEDVEĎ, SPÁLENÝ VRCH, MALÁ HORA, KELT, VLČIA SVORKA, ČIERNY BIZÓN, ČIERNY MUSTANG, MEDVEDIA RIEKA, JASTRABIE PERO, MLADÝ RYS, LITTLE FOX, LOSÍ POTOK, TRAPER, SVIŠŤ, BIELI VLCI, VEĽKÝ KAŇON, ROWERS, ARKANSAS, STRIEBORNÝ VLK, SKALNÉ ÚDOLIE, SAVANA, RED RIVER, JUTACHÉNI, ZLATÁ PRÉRIA, AVRI, WAPITY, KOLIBRÍK, POKAHONTAS, ELDORÁDO, GIBON, KAMZÍK, SOKOLEC, ŠOŠONI, PANDA, MESAČNÉ ÚDOLIE, ČERNA PUMA, HVIEZDA SEVERU TROCH BRATOV...

Kamaráti sami vidíte, že tých osád bolo a je neúrekom a to som ešte nevymenoval trampských samotárov. Nie že by si to nezaslúžili, alebo že by boli nedocenení. Jednoducho si netrúfam vymenovať všetkých a pritom nezabudnúť na niekoho aby sa neurazil. Samotári odpustite!

Samozrejme, sú to tiež osobnosti a samozrejme vždy sa zapájali a zapájajú do trampského života v Prievidzi. Celá trampská pospolitosť sa hrdo hlási k medzivojnovému trampingu, používa Vlajku, ako svoju hymnu, dodržiava obrady a zvyky. Na našom území a blízkom okolí sme poriadali a poriadame bez počet akcií, hlavne potlachov a výročných ohňov. Nie je výnimkou, že pri tejto koncentrácii trampov prichádzajú do osady 2-3 pozvánky na jeden termín. Bohužiaľ, je to daň za silnú trampskú komunitu. Toľké množstvo kamarátov predstavuje aj veľmi silný akčný

potenciál. Tiež sme prešli obdobím 80-tych rokov, keď sme sa aktívne zapájali do ochrany prírody. Ba niektoré osady si založili aj vlastné ZO SZOPK.

Napr. TO. ANITA (ZO-ROKOŠ), TO. BUFFALO (ZO-VTÁČNIK). V tejto dobe „ochranárskej“ sa trampi ukázali ako pracovitý a tvorivý národ. Označili a vyčistili sme, alebo inak pomohli nejednému územiu, či lokalite našej prekrásnej prírody. Samozrejme, nielen prácou je človek živý. Treba aj zábavu. Naši trampi v tomto smere nezaostávali za ostatným, „svetom“. Práve naopak. Na území nášho mesta vzniklo niekoľko hudobných skupín, zameraných na trampsnú muziku. Opäť si len spomínam: ZÁVORA, FÚZAČI, LIŠIACI, CHLAPCI, VLOČKA, COUNTRY LIMIT, AMULET, LUISIANA.

Niektoré hudobné zoskupenia prerástli aj rámec okresu a presadili sa i na celoslovenských akciách, v televízii, ba niektoré sa zúčastnili aj krajských kôl PORTA v Čechách. No nielen kapely držali hudobný prím. My sa môžeme pochváliť aj našim súčasníkom, možno najvýznamnejším pesničkárom Slovenska, DAVYM. Bohužiaľ už je nebohý, Okrem hudby naši kamaráti, prievidskí trampi, pre nás pripravovali rôzne výstavy, súťaže v tvorivosti, za všetkým spomeniem salón trampskej tvorivosti, poriadaným TO. ANITA. Kamaráti, so všetkou skromnosťou musím zopakovať, že tak silné trampské hnutie, aké bolo u nás, hlavne v 70-tych rokoch, nenájdete tak ľahko na Slovensku, ba možno ani v Čechách. Samozrejme, že toľkému trampskému národu začala byť Prievidza veľmi skoro malá, a tak sme v húfoch chodili na vandre do okolia, po celom Slovensku, Čechách ba i do zahraničia. Vracali sa plní nových zážitkov a dobrodružstiev, no hlavne nových kamarátstiev. Čoskoro sme takmer všetci mali kamarátov po celej ČSSR. Najvýznamnejšie vzťahy boli s kamarátmi z Martina, Trnavy, Partizánskeho. Samozrejmosťou boli veľmi živé kontakty s neďalekou Handlovou. Množstvo osád z nášho mesta boli pozývané aj do Čiech a na Moravu. Tieto kamarátstva pretrvávajú väčšinou do dnes.

Úvodom som spomínal, že tramping v Prievidzi zmohutnel pomerne neskoro. Nevieť čím to bolo spôsobené – možno sa našla skôr osobnosť, ktorá by na seba naviazala ďalších kamarátov. Zato v 70-tych rokoch tých osobností vyrástlo veľa. My sme vhupli rovnými nohami do obdobia, kedy tramping nebol chcený, kedy režim cez silové zložky robil všetko preto, aby mladým ľuďom nedovolil organizovať sa v iných, ako socialistických organizáciách. Pre všeobecnú spokojnosť, našťastie rýchlo pochopili nemožnosť zastaviť takto silný prúd a tak nás trpeli a môžem povedať, že v Prievidzi sme nemali zásadné rozpory z režimom, ŠTB, políciou, prípadne inými úradmi. My sme si navonok chránili povest' apolitickosti a tak sme viac-menej v klúde prežili aj tieto neslobodné časy. Čo nás hatilo, ale keď tak rozmýšľam, možno aj obohacovalo, bol fakt, že bolo praktický nemožné vlastniť (oficiálne) nejaký camp, tobôž nie zrub alebo chatu. Keďže súkromný majetok sa netrpel, v podstate nebolo možné vybudovať si ako osada nejaký stály flek a bez obáv investovať do jeho zveľaďovania. A tak na našom území bolo len málo osád, ktoré mali vlastnú lúku s totemom, prípadne s nejakou budú. (ROGERS, KLONDYKE, SKOKAN, ÚSVIT, MESCALERO, SINDY...)

Toto bolo možné iba spôsobom chalupárskym, čo sa v posledných 25-tych rokoch aj deje. (ANITA, ROGERS, BUFFALO, SONORA, SKOKAN, KTO...). Osady, ktoré si našli svoje fleky, mali ich len na báze ústneho dohovoru s lesníkmi, poľovníkmi alebo nejakými inými vlastníkmi, či správcami. No nieslo to svoje riziká – často boli zničené, vypálené, prípadne odňaté – na tie časy sa všetci dobre pamätáme a tak drvivá väčšina osád sa dala na cestu „stanařů“ ako to nazval Bob Hurikán. Myslím si, že nemáme čo ľutovať. Nás všetkých to obohacovalo o stále nové a nové zážitky, mali sme o čom snívať a dúfať, že raz možno budeme mať vlastný flek alebo budú.

Napriek pádu totality, rozpadu republiky, keď už nebol dôvod dávať svojím postojom najavo svoj názor, napriek dobe, kedy mladí ľudia majú poväčšine iné záujmy, ako sme mali my, tramping v Prievidzi žije svojím životom, možno nie tak masovo, ale o to kvalitnejšie, veď zotrvali len tí „srdciari“. Tí čo tramping berú ako životnú filozofiu, tí čo to nevzdajú, (lebo je to náš) ich život. Trochu sa posunul priemerný vek do seniorských kategórií, trochu viac maródime, berieme trochu viac liekov, ale to nevaďí.

Maják.

T.O. Buffalo

Osada T.O. Buffalo bola založená v októbri 1974. Osada trampovala v okolí Prievidze a po celom Slovensku. V roku 1983 sme kúpili chalupu na lazoch v Horných Hámroch. Osada usporiadala niekoľko potlachov. Posledných niekoľko rokov sme zostali v osade len dvaja. Drobec a Koco. Dúfame, že nám to vydrží ešte pár rôčkov.

TO. Colorado

V roku 1976 založili TO. Colorado mladí kamaráti: Slepí-Július Oláh, Chrobáčik – Michal Franko, Jožinko – Jozef Franko, Jožinko – Jozef Krausko, Blond'ák – Michal Kurpita a kamarátky Čina a Eva.

O tri roky vstupujú do osady ďalší členovia: Čertík – Vlado Furták a Chrobák – Milan Truhlík.

V tomto zložení po niekoľkých slezinách v roku 1980 zapáľuje osada svoj I. výročný oheň. No rok na to, po II. výročnom ohni sa osada rozpadá a ostáva iba Slepí a Chrobák. Tí potom prijímajú medzi seba kamarátov: Mižu – Michal Mečiar, Blond'ák – Ján Bednár a Pupok – Rado Veinlich.

V tomto zložení, v septembri 1982 v Čavoji, pred odchodom na zelený vander robia III. výročný oheň. V civile ostáva Slepí a ten prijíma do osady kamaráta Fugasa – Jaro Babic a s ním dvaja v r.1983 na Malej vode spravia IV. výročný oheň. Zhodou okolností boli v tej dobe na dovolenke aj Mižu a Blond'ák. V roku 1984 na Malej vode začali budovať záhradky a tak sa I. spoločný potlach TO. Colorado (V.) + TS. Šolim (I.) konal v Šútovciach na fleku Boške laz. Po návrate zo zeleného vandru, už konečne celá osada na ďalší rok robí II. a posledný spoločný potlach s TS. Šolimom, lebo aj ten po ohni vstupuje do Colorada.

TO. Klondike

Osada bola založená v septembri r. 1980 na Malej vode pri Prievidzi. Osadný flek je na lúkach pod Vyšehradom, v katastri obce Jasenovo, kde osada robí pravidelne potlaxy. Zatiaľ posledný 15-ty potlach z príležitosti 35. výročia založenia osady sa konal v r. 2015.

Od r. 1981 každoročne poriada osada spomienku na kamaráta

Tukyho v Kosoríne víkend pred Vianocami, ktorý tragicky zahynul v snehovej búrke v Kremnických horách.

Pre osadu zložil hymnu Zlatokop a spomienku na Tukyho – Rosomák, kamarát Davy. 10-ti členovia osady sú už dlhé roky stabilní: šerif –

Džamo, zástupca – Hektor, kronikár – Dlhý, pokladník – Maco, vlajkonoš – ml. Džamila, Ičo, Ivka, Norika, Želka, Marek. e-mail: t.o.klondike.pd@gmail.com

Džamo

TO. Sivý Orol - NEDOŽERY-BREZANY

Vrátim sa v čase. Zrodu osady predchádzalo niekoľko ročné samotárčenie kamaráta PEKA. V tichu hôr, v tieni vysokých borovíc a vôni ihličia v ňom skrsla myšlienka na založenie osady.

A tak začal hľadať kamarátky a kamarátov, ktorí zdieľajú radosť z pobytu v horách, majú rešpekt a pokoru voči všetkému živému čo skrýva duch hôr, dokážu počuť hlas prírody a sú toto všetko ochotní chrániť.

A tak po niekoľkých mesiacoch hľadania sa

k PEKOVI a jeho manželke KORÁLKE pridáva kamarát MALIČKÝ s manželkou KITY, kamarát ČERT a kamarátka TAŤA. A tak bola pamätného dňa 10. júna 2000 na IX. ohni TO. MEDVEDE v Banskej Bystrici vyhlásená mladá trampská osada „SIVÝ OROL“. Za sheriffa bol zvolený kamarát PEKO.

Prečo tento názov? Indiáni verili že v orlovi sídli moc tvorcu všetkých vecí. Prečo sivý? Sivá je stredom medzi bielou a čiernou, medzi dobrom a zlom. Zlatou strednou cestou medzi človekom a prírodou. Celé osadenstvo pochádza z malej, no zato malebnej dedinky pod horami,

NEDOŽERY-BREZANY. Spoločne s inými trampskými osadami je TO. Sivý orol členom ZTRP/Združenia trampov regiónu Prievidza. Osadný flek si osada rozložila na malej lúke pri Klčovni, kde sa postavil prístrešok. Prvá akcia, ktorej sa osada zúčastnila ako spoluorganizátor, bol 4. Ročník Streleckej súťaže spolu s TO. Medvede. O rok neskôr usporiadala osada I. výročný oheň a o dva roky na to oheň pri príležitosti III. výročia založenia, kde do osady pribudli noví členovia, kamaráti Tatko jeho manželka Taktik a kamarát Jody. Rovnako tradícia streleckých súťaží pokračovala každý druhý rok až do roku 2004. Rok nato potlach k 5.výročiu osady. V roku 2008 sa stali spoluorganizátorom 15. slovensko-českého potlachu, ktorý sa uskutočnil v Bojniciach. V tomto roku osadu z rodinných dôvodov opustil kamarát Čert. V tejto zostave v roku 2010 zapálila osada slávnostný oheň pri príležitosti 10. výročia osady. Pár mesiacov po potlachu sme museli na fleku zrušiť prístrešok vďaka takzvaným milovníkom prírody „turistom“, čo často navštevovali náš flek a bohužiaľ nedopadlo to vždy zo súlade s prírodou. Flek ako taký však zostal. Do diania osady sa postupne zapája aj mládež, čiže naše deti, ktorým taktiež učarovala príroda.

Dodnes sa túlame v tejto nezmenenej zostave, i keď s menšími prestávkami súvisiacimi s rodinou, zamestnaním a zdravím.

Stretávame sa na rôznych akciách, potlachoch alebo varení gulášov a opekačiek na osadnom

fleku. Podieľali sme sa na spolu organizácií akcií ako napríklad spomienkový oheň za kamaráta DAVYHO a akcie ZTRP, kde zažívame spoločné krásne chvíle strávené medzi kamarátmi. Veď to poznáš, keď je čas, chuť a odhodlanie, žiadna cesta či chodník ba ani počasie nie je prekážkou.

A čo nás charakterizuje? Vyjadrím to citátom:

„O chválu nestojíme, nám postačia naše činy. Ak však už má niekto nosiť stuhu priateľstva, ktorá by mala utužiť spojenectvo, mal by ju nosiť každý z nás, ktorý je chrabrý a statočný a od nepamäti ochraňuje posvätný oheň.“

Za osadu kamarátka „Kity“ - Hilda Hanusková a „Peko“ – Ivan Pekár.

TO. USVIT

Na Dodov podnet sa zišli vo Veľkej Lehôtke kamaráti Dodo, Giacomo, Cipo, Hojo a Dudy. V auguste roku 1974 sa zakladá osada

TO. USVIT aj s kamarátom Ľavom.

V roku 1979 vstupuje do osady kamarát Kali, ktorý po schôdzi je zvolený za sheriffa. V roku 1980 vstupuje do osady kamarát Sancho. Kamarát Vreco prichádza medzi nás v roku 1983. Na 15. výročnom potlachu TO. USVIT je vyhlásený za člena kamarát Ďud'ó. V roku 1992 vstupuje do osady kamarát Otto. Dňa 20.1.1994 nás opustil kamarát Vreco, ktorý odišiel na večný

vander. Pohreb sa konal v Malinci, kde si ho prišlo uctiť veľa kamarátov. Pred dvadsiatym výročným potlachom v júni 1994 prichádzajú do osady kamaráti Sviš'ó, Fazula, Čuleň a Tato.

TO. Spálený vrch Boli sme spolužiaci, kamaráti, ktorí bývali na jednej ulici. Od malička sme radi chodili do hôr a táto naša záľuba dospela až k tomu, že sme založili tramskú osadu. Osada bola založená 2. januára 1985 Freklom, Žralokom, Pampúchom,

Fixom, Cibom a Žabom. O trochu neskôr vstúpili do osady Dali, Chandžo a

Prco. V tom čase sme všetok voľný čas trávil spolu v horách. Najradšej sme chodili na altánok nad Bojnice, kde bola aj prvá slezina 17. júla 1985. Po čase

Dali z osady pre študijné povinnosti odchádza. V lete 1989 sme urobili veľký vander po Slovenskom raji. V roku 1991 prišli do osady noví členovia Krko, Čučo, Traktor a Fi'ó. Začali sme organizovať Ryžovanie

zlata, čo bola skutočne super akcia. V tom istom roku sa nám podarilo neďaleko Prievidze získať útulnú chalúpku. Ktonevidel neuverí.

V 1992 sa do osady vrátil Dali a pribudol nový člen, Chandžov brat Tybyka. Na jar roku 1996 Chandžo z osady odišiel. Zmeny pokračovali aj v marci 2001 – nový člen Janči a Brucho, neskôr odišli Fixo (2003) a Tybyka (2005). So všetkými odídencami sa aj tak stále priateľíme a sú vždy vítaní na našich akciách.

Od roku 1996 pravidelne organizujeme Tramský bál, ktorý sa teší stále väčšej obľube.

Hradní Tuláci Prievidza

Písal sa rok 1995, keď prašné cesty, túlavé topánky, láska k prírode, hradom a spoznávaníu prírody spojila kamarátov – Kyselinu, Parazola, Mcgyvera, Pierka a Krutonoha. Ich osud sa voľky – nevoľky začal písať. Vtedy ešte nikto z nich netušil čo bude a že práve túlanie po prírode

bádanie v ruinách hradov a úprimné kamarátstvo sa stane akýmsi základným kameňom pre vznik partie.

Na potulkách stretávali mnoho známych i neznámych a postupne sa k nim pridávali ďalší a ďalší kamaráti. V roku 2003 vzniká oficiálny názov partie – Hradní Tuláci. Ako to v živote už chodí, tak ako niektorí ľudia prichádzali iní odchádzali, v súčasnosti z prvých členov sa už viac menej nikto nezúčastňuje na našich aktivitách no prítomnosť a návštevu hociktorého z nich veľmi radi privítam.

V súčasnosti našu partiu tvorí KUKO vo funkcii šerifa,

Frenky – jeho zástupca, Eskimo, Kaja, Technik, Črepinka a Červenáčik.

Každoročne sa jarnú sezónu túlania sa snažíme otvoriť Veľkonočným vandrom, ktorého trasa ako ináč väčšinou vedie aspoň cez jeden hrad, na tomto vandri sa každoročne zúčastňuje viac a viac kamarátov a radi vždy privítame účasť ďalších. Na jeseň organizujeme Jesenné trampošenie, koniec roka a príchod ďalšieho slávime celá partia spolu na chate, niekedy aj celý týždeň.

Okrem iného sa zúčastňujeme aj na brigádach, ktoré sa robia na zrúcaninách hradov.

TO. Rogers

TO. Rogers – bola založená v lete 1969.

Zakladateľmi boli Dabač, Batles, Čmogo, Ročo, ktorý bol aj šerifom osady. Na tramp sa chodilo cez víkendy do Veľkej Lehôtky ku studničke Sýkora. Neskôr pribudli ďalší členovia, osada sa rozšírila, preto hľadala stály kemp, kde by sa mohla schádzať. Dohodou s polesím Nitrianske Pravno dostala osada do prenájmu salaš v Hluchej doline, kde sa schádzala každý víkend. Dohoda sa týkala brigád, ktoré sme absolvovali pre polesie. Bolo to sadenie stromčiekov, pomocné práce a iné. V roku 1971 sa stal šerifom Čmogo (Jozef Ležovič) a zástupcom Natalo (Martin Nahálka). Ročo prešiel do inej osady. V roku 1975 osada odkúpila drevenicu na Končekovom laze v Čavoji. Drevenicu postupne prestavala a tam sídli dodnes. TO. Rogers si už pri vzniku založila osadnú vlajku, domovenku a kroniku do ktorej zapisujú významné udalosti, ktoré sa udejú. TO. Rogers každý rok poriada Jozefovskú a Martinskú slezinu, na ktorú pozýva kamarátov z iných trampských osád. Výročné potluchy organizuje každý 5. rok.

TS. Tarantula

Moje prvé začiatky v trampingu sú od roku 1989. Stretávala som sa s trampami už od malička, podaktorí vysedávali na lavičkách po sídliskách a tak rôzne, keďže sme s jedného mesta. Do prírody som chodievala hlavne ako turistka potom som sa prihlásila do SZOPK - Jasoň a tam som spoznala viacerých trampov.

Nemôžem nespomenúť kamaráta Trampského samotára Baďa zo Zemiarskych Kostolian, ktorý už v súčasnosti nie je medzi nami, že práve on ma ako prvý zasvätil do trampského sveta. Pozval ma na jeho Slezinu. Do vtedy som bola trampskou kamarátkou. S mojím skromným vybavením (ueska, spacák a pár drobných vo vrecku) pod hviezdami som si začala

budovať prvé trampské základy. V tých časoch som si to ani moc neuvedomovala, že som sa dostala medzi trampov. Postupne som spoznávala viac osád a samotárov môjho veku. Netrvalo dlho a v roku 1990 som sa vydala za TS. Golema, ktorý pochádza z Modry. Putovali sme spoločným chodníkom za dobrodružstvom po našich krásnych slovenských horách. Do roku 2008 som bola nevyhlásená trampská samotárka s prezývkou Tarantula, ktorú som si vyslúžila krátko po svadbe od Ryby a Golema. V roku 2008, 9. augusta pri príležitosti 25. výročia založenia trampskej osady „Malá Hora,, som bola vyhlásená za Trampskú samotárku s menom Tarantula, kde som skladala aj trampský sľub. V tom istom roku som sa podieľala ako členka ZTRP na slovensko-českom potlachu v Bojniciach ako spolu – organizátorka. Mesiace ubiehali ako voda v potoku. Netrvalo dlho a v roku 2009 som zorganizovala môj prvý Výročný oheň u TD. Emera na Reváni pod Kľakom. V súčasnosti som naďalej ostala členkou v ZTRP. K horám veľké ahoj!

TS. Tarantula.

Trampské osady podľa roku založenia

<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>
ROGERS ANITA SMRŠTE (ženy)	SYNDY NEVADA	ČIERNA HVIEZDA
<u>1972</u>	<u>1973</u>	
KTO SUPÍ PAZÚR SONORA (Handlová, Martin, Prievidza) VLAK		MUSTANG SKOKAN WOOD KNEE
<u>1974</u>	<u>1975</u>	<u>1976</u>
ÚSVIT BUFFALO ČIERNY NETOPIER ČERVENÁ ZÁVORA	CASSIOPEA LOVCI ŠOŠONI	MESCALERO MALÁ VRANA WAPITY
<u>1977</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
TÁBOR ROWERS KOLIBRÍK STRATENÍ	VLČÍ TESÁK TOTEM ČIERNY JAGUÁR COLORÁDO HURÓN ČIERNY BIZÓN STS BIELA SKALA	SIVÝ KONDOR LITTLE FOX POKAHONTAS VÝR

1980	1981	1982
KLONDIKE MEDVEDÍ PAZÚR ZÁTOKA VLČIA SVORKA SEDIACI BÝK	OSAMELÝ JELEŇ	GIBON STRATENÁ RIEKA HVIEZDNE ÚDOLIE ROKLINA VELKÝ MEDVEĎ
1983	1985	1986
MALÁ HORA	BIELA BREZA VELKÝ KAŇON SPÁLENÝ VRCH TULÁK	TOTEMY KRIVÁŇ
1988	1989	1990
KAMZÍK	KAJMANI	LOSÍ POTOK
1992	1994	1995
OSAMELÝ JAZDEC	ZELENÁ NÁDEJJA	VORINKA HRADNÍ TULÁCI BIELI VLCI ZELENÉ ÚDOLIE
1996	1997	1998
ČIERNY HAVRAN	BIELY KAMZIK	ELDORÁDO
2000	2004	
SIVÝ OROL	KANOE, GREENHORN	

Osady u ktorých nebol zistený dátum založenia:

LESNÝ POTOK, VEĽRYBÁRSKA VÝPRAVA, LIŠIACI, KARAVANA, RUDÝ GENTLMAN, KELT, ČIERNY MUSTANG, MEDVEDIA RIEKA, JASTRABIE PERO, MLADÝ RYS, SVIŠŤ, STRIEBORNÝ VLK, SKALNATÉ ÚDOLIE, SAVANA, RED RIVER, ZLATÁ PRÉRIA, AVARI, SOKOLEC, PANDA, MESAČNÉ ÚDOLIE, HVIEZDA SEVERU, ZÁLESÁK, ČAJKA, STEPNÉ RUŽE, INDIANA, TORNÁDO, VEČNÝ OHEŇ, DIAMOND, APALÚZA, ZLATINKA, DAKOTA, JAVOR, ORINOKO, STRIEBORNÝ VODOPÁD, TICHÝ VODOPÁD, BAŽANT, MLYNÁRI, SABOR, ARKANSAS, JUTACHENI,

Kapely:

ZÁVORA, FÚZAČI, VLOČKA, LIŠIACI, CHLAPCI, COUNTRY LIMIT CLUB, AMULET, LOUISIANA, KRPCI, ZATÚLANÍ, NÁKLAĎÁK, DIAMOND, PLTNÍCI, BLUES STRINGS, ČOLO BAND, KAŇON, MINIGRAS, ČOCHCIARI,

Do histórie samozrejme patrí aj kultúra:

Trampské hnutie na území Hornej Nitry naberalo na sile hlavne v 70-tych rokoch a keďže sme tramping v Prievidzi brali vážne (bol to náš životný štýl) premietal sa do spôsobu života stoviek mladých ľudí aj v „civile“ – zákonite sa to muselo prejavovať. Poriadali sme sleziny, potluchy, rôzne výstupy, tábory a iné stretnutia, na ktorých sa trampí prezentovali svoju tvorbu. Táto kultúrno-umelecká činnosť kamarátov zaujala Hoba a tak v roku 1977 sa rozhodol s osadou na chalupe usporiadať 1. Saloon trampskej tvorivosti (13. – 14.08.1977).

Už tento prvý ročník sa stretol s veľkým záujmom, dokonca až v Čechách (kamarát Komanč zo Znojma) a tak logicky muselo prísť pokračovanie. Samozrejme stále z roka, s väčším žánrovým záberom a taktiež s väčšou účasťou z celého Československa.

Kamaráti z Čiech, Moravy a zo Slovenska sa tu prezentovali v kategóriách ako fotografia, rezbárske práce, maľba, samorasty, poézia, próza, trampska pieseň, rôzne.

Na 4. saloone sa objavila aj technika a pribudli nové kategórie diafilm a 8mm film.

Saloon nabral na rozmeroch a význame. Pravidelne sa objavovali v rubrike Táborový oheň (Mladý svet). Po vzore Prievidze začali aj niektoré iné regióny poriadať rôzne súťaže trampskej tvorivosti, napr. nitrianske osady usporiadali súťaž slovenskej poézie a prózy pod názvom „Maják“. A toto je ďalší dôkaz a zároveň vklad nášho prievidzského tramského hnutia trampingu ako takému. Vďaka Hobovi a TO. ANITA sa umelecká tramská tvorivosť začala stále viac a viac objavovať. 5. Saloon sa vyznačoval takým rozsahom (pribudli nové kategórie), že porota musela vyberať exponáty, ktoré sa vystavia. Bohužiaľ, priestorové možnosti. Ale tak, ako všetko raz skončí, aj STT skončil, chvála bohu nie navždy. V roku 2000 ho opäť oživil Bludný Hobo a pretrváva dodnes. Bludnému Hobovi z TO. ANITA vďaka za to, že pre nás trampov z Česka a Slovenska pripravil a pripraví kultúrne zážitky a zároveň ukázal, že prievidzskí trampí – ako súčasť tramského hnutia, sú národom tvorivým, vynaliezavým, kultúrnym a pracovitým. Hobo dík.

Zoznam kamarátov, ktorí sa najčastejšie prezentovali:

Hobo - Anita, **Miri** - Santana, **Nona** – Orol, **Bacyl** -TS., **Prd'o** – Rogers, **Čmogo** – Rogers, **Kefa** – Orol, **Lady** – TS., **Komanč** – TS., **Janko** – Orol, **Mat'o**- Zaprášená dolina, **Red** – TS., **Dolfo** – New gate, **Skoba** – Vlčí tesák, **Pufy** – Čierny netopier, **Pampúch** – Game farm, **Kliniec** – Dalton, **Marian** – Čierny netopier, **Maják** – Buffalo, **Hrana** – Roklina, **Dodo** – TS., **Bubuš** – Anita, **Kmoštenec** – TS., **Jerry Vlčák** – Canada **Tom** – Hoboes, **Chriacho** – Wapitte

Na záver:

Ďakujeme všetkým čo sa aktívne a ochotne zapojili a pomohli pri tvorbe našej trampskej histórie. Bez vás by to bolo ťažšie. Pre kritikov len toľko, „už je to hotové“, je to takto ako to je, ale nie je problém spraviť niečo lepšie a presnejšie, nech sa páči. Na tento účel súhlasíme s použitím týchto údajov – veľa zdraru. *Za kamarátov z Hornej Nitry Maják, za redakciu MO. Lewis.*

3. ročník prechodu Malými Karpatmi. Pod záštitou trampskej osady Túlaví psi- Trnava sa 14.5.2016 v sobotu konal 3. ročník prechodu Malými Karpatmi. Na

pozvánke, ktorú sme na našej stránke uverejnili, boli vytýčené dve trasy. Prvá viedla zo železničnej stanice Smolenice na Záruby, Čertov žľab, Jahodník /Škarbák/, Lošonec na konečnú Majdán. Druhá viedla zo železničnej stanice Smolenice popod Havranicu, vrstevnicou ponad Vlčiareň, Jahodník, Lošonec a Majdán. Hoci bola na tento deň predpoveď počasia nepriaznivá, boli hlásené dažde a miestne búrky, na štarte /o 9.35/ v Smoleniciach sa zišlo 13. účastníkov z Trnavy, Bratislavy a Senca, Počas pochodu sa tento „peletón“ rozdelil na niekoľko skupín, aby sa znovu spojil na Majdáne. Krátku zastávku na občerstvenie a tiež prezlečenie do suchého si urobili kamaráti na Jahodníku. Asi o 14.30 hod. sa v majdánskej krčme objavili prví zmoknutí nadšenci tejto akcie a postupne prichádzali ďalší. Tu ich už pod prístreškom čakala tramská muzika na čele s Čiernou vdovou, nechýbal ani basista Pi'o, Kaki, Pe'o a ďalší. Hudba sem prilákala kopy nadšencov tohto žánru a tak bola zakrátko krčma plná. Organizátori sa postarali nielen o hudbu, ale aj o občerstvenie - podávali oškvarkové pagáče a dva druhy štrúdle, ktoré zasponzoroval kamarát Juro. Okolo 18. hodiny sa táto tramská spoločnosť začala rozchádzať a po ceste domov sme si vypočuli plány na budúcoročný prechod. Ich podstatou by mali byť nové neznámejšie trasy s konečnou na Jahodníku. Takže Túlaví psi majú na to dosť času a dúfame, že na budúci rok to počasie bude o trošku lepšie ako teraz. Ďakujeme všetkým, ktorí sa pričínili o pekný priebeh tohto pochodu. *Bublina*

**ÚDOLÍM SA NESIE TRAMPSKÁ PIESEŇ
BLATINA 2016**

**Kamarát,
Kamarátka,**
Regionálne tramské združenie Pezinok
a kamaráti Ťa pozývajú na
prehliadku pôvodnej slovenskej
tramskej hudby
**Pezinok
Blatina**
18.6.2016
začiatok prehliadky : 14.00 hod
zapálenie
slavnostného ohňa : 21.00 hod

**ÚDOLÍM SA NESIE TRAMPSKÁ PIESEŇ ...
BLATINA 2016**

**FESTIVAL
PÔVODNEJ
TRAMPSKEJ
PIESNE**

18. jún 2016
OD 14:00 HOD.
www.blatina.sk

KALUMET
GRAJCIAR
OSUDY
VUUR
**ŠWUNG
TRAMP BAND**
**LUDO
A PRIATELIA**

ã **Vydalo: Regionálne tramské združenie – Pezinok** pre vnútornú potrebu združenia. Tramský občasník nie je distribuovaný v obchodnej sieti ani v sieti PNS. Nájdete ho na webe: <http://malokarpatskyobcasnik.wz.sk/> Na tvorbe tohto čísla spolupracovali kamaráti, Lewis, Rendy, a ďalší kamaráti a kamarátky. Predpokladaná uzávierka budúceho čísla 17.08.2016. Kontakt: email: malokarpat.obcasnik@gmail.com ;